

2020Z22312

Vragen van het lid **Ouwehand** (PvdD) aan de Minister voor Medische Zorg over *de razendsnelle verspreiding van het vogelgriepvirus en de politieke verantwoordelijkheid voor het ontstaan van een nieuwe zoönose in de Nederlandse veehouderij* (ingezonden 20 november 2020).

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat op dit moment drie verschillende, zeer besmettelijke (hoogpathogene) vogelgriepvarianten zich razendsnel verspreiden door Europa, waarvan er in ieder geval twee in Nederland rondgaan: H5N8 en H5N1?

Vraag 2

Hoe worden de wetenschappelijke inzichten over het ontstaan en de risico's van dierziekten en zoönosen bijgehouden door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)? Houdt uw ministerie dit zelf bij, of bent u afhankelijk van het doorgeven van informatie door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)?

Vraag 3

Is het u bekend dat zeer gevaarlijke vogelgriepvarianten vrijwel uitsluitend ontstaan door mutaties in de pluimveehouderij?¹

Vraag 4

Sinds wanneer is het onderzoek van het Erasmus MC bij u bekend waaruit bleek dat vogelgriep via vijf mutaties kan uitgroeien tot een zeer besmettelijke variant, die via de lucht van mens op mens overdraagbaar is?²

Vraag 5

Op welke manier bent u betrokken bij het beleid van het Ministerie van LNV om de verspreiding van de vogelgriep tegen te gaan – te weten het ophokken van dieren, hygiënemaatregelen, het vergassen van alle dieren in een stal als er een besmetting is vastgesteld en het preventief vergassen van alle kippen en eenden in stallen binnen een straal van een kilometer rond het besmette bedrijf?

¹ Twitterbericht, 31 oktober 2020 (<https://twitter.com/thijskuiken/status/1322576851773120513>).

² Erasmus Magazine, 25 november 2011, «Erasmus MC ontwikkelt dodelijk griepvirus» (<https://www.erasmusmagazine.nl/2011/11/25/erasmus-mc-ontwikkelt-dodelijk-griepvirus/>).

Vraag 6

Is het u bekend dat alle uitbraken van hoogpathogene vogelgriep in de Nederlandse pluimveehouderij tussen 2014 en 2018 plaatsvonden op bedrijven zonder vrije uitloop en dat ook de uitbraken van de afgelopen weken allemaal plaatsvonden in stallen met dieren die in hun hele leven nooit buiten komen?^{3 4}

Vraag 7

Is het u bekend dat in drie weken tijd al 318.700 kippen en eenden zijn vergast vanwege vogelgriepuitbraken bij pluimveebedrijven, terwijl er nog altijd vele nieuwe vogelgriepgevallen worden ontdekt?

Vraag 8

Heeft u gezien dat de pluimveesector zeer verbaasd en bezorgd reageerde op de uitbraak van vogelgriep bij het pluimveebedrijf in Altforst, omdat bij dat bedrijf hoge hygiënecriteria zouden gelden?⁵
. Erkent u dat het staande beleid van het Ministerie van LNV, de verspreiding van de vogelgriep dus niet tegenhoudt?

Vraag 10

Kunt u bevestigen dat hierdoor het risico blijft voortduren dat er een voor de mens gevaarlijke mutatie ontstaat?

Vraag 11

Hoe houdt u zicht op mutaties van de verschillende virusvarianten, gelet op het feit dat vogelgriepvirussen een hoge mutatiesnelheid hebben?

Vraag 12

Kunnen we u politiek verantwoordelijk houden als er een nieuwe voor de mens gevaarlijke infectieziekte (zoönose) ontstaat in de Nederlandse veehouderij? Zo nee, welke bewindspersoon dan wel?

Vraag 13

Kunt u bevestigen dat er wel een handleiding is voor het omgaan met dood gevonden vogels met verdachte vogelgriepverschijnselen, maar dat er geen landelijke richtlijn is voor het omgaan met levende vogels die mogelijk zijn besmet met vogelgriep?⁶ Kunt u zich voorstellen dat bijvoorbeeld opvangcentra en dierenambulances, maar ook gemeenten, provincies, de (dieren)politie en het meldpunt 144 hier veel behoefte aan hebben? Zo ja, bent u bereid deze te laten ontwikkelen?

Vraag 14

Kunt u deze vragen afzonderlijk en voorafgaand aan het debat over de VWS-begroting beantwoorden?

³ Kamerstuk 33 835, nr. 173.

⁴ Nieuwe Oogst, 17 november 2020, «Risico op vogelgriep inschatten blijft lastig» (<https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2020/11/17/risico-op-vogelgriep-inschatten-blijft-lastig>) en Rijksoverheid, 13 november 2020, «Vogelgriep vastgesteld bij pluimveebedrijf in Terwolde» (<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/11/13/vogelgriep-vastgesteld-bij-pluimveebedrijf-in-terwolde>).

⁵ de Volkskrant, 29 oktober 2020, «Zeer besmettelijke vogelgriep geconstateerd op pluimveebedrijf in Gelderland» (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/zeer-besmettelijke-vogelgriep-geconstateerd-op-pluimveebedrijf-in-gelderland~bbe94ef2/>).

⁶ Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, 16 november 2016 «Handleiding voor het opruimen van dood gevonden wilde (water)vogels» (<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/vogelgriep-preventie-en-bestrijding/documenten/dier/dierziekten/vogelgriep/protocolen/handleiding-voor-het-opruimen-van-dood-gevonden-wilde-watervogels>).